

IZVRŠILNI ODBOR
VESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA
L J U B L J A N A

Z A P I S N I K

4. redne seje Izvršilnega odbora MLO, ki je bila dne 20. maja 1948 od 16. do 19.45 ure in dne 22. maja 1948 od 12. do 14.30 ure v sejni sobi predsedstva MLO Ljubljana, Lingarjeva ul.1.

N A V Z O Č I:

predsednik: Maležič Matija
podpredsedniki: Sitar France

Gorjanc Joško
Modic dr. Heli

tajnik: Kovačič Leo

člani: Drobež Franc

Kocjan arh. Danilo

Maček Leopold

Miklavič Zvone

Naglič Stane

Pleško Srečko

Podbregar Erna

Puhar Dominik

Rakar Iva

Repič Ivanka

Svetina Albert

Trtnik Lojze

vabljeni: Perič Lojze za Javno tožilstvo mesta Ljubljane
Vrhovnik Stane, načelnik Notranje uprave MLO

odsoten: Mebec Franc

Tov. predsednik otvori sejo ter pred prehodom na dnevni red ugotovi, da so bili sklepi zadnje seje izvršeni.

K sklepu VIII. doda, da bo sanatorij "Emona" prevzela republika, ker se je to izkazalo kot najbolj umestno.

K sklepu I. pa pripomni, da poverjeniki ne smejo opustiti obiske nacionaliziranih podjetij ter na sestankih z obratovodji in delavstvom razčiščevati pereče probleme.

Nato predlaga sledeči

d n e v n i r e d:

- 1.) Investicije v letu 1948 - poroča tov. arh. Kocjan Danilo.
- 2.) Gradnja stanovanj v letu 1948 - poroča tov. Drobež Franc.
- 3.) Proračun za leto 1948 - poroča tov. Naglič Stane.
- 4.) Vprašanje trgovine in živilskih podjetij.

1.) Investicije v letu 1948.

Tov. arh. Kocjan poroča: Letošnji investicijski program predvideva iz rednega proračuna za 171 milijonov 829 tisoč dinarjev gradbenih investicij. Za te povsem določene investicije so po Ministrstvu za komunalne zadeve zagotovljena materialna sredstva. Količina kontingentiranega materiala pa je v razliko z lanskim letom osigurana le v višini izkazov potreb, določenih na podlagi novih tehničnih normativov, ki dejansko za zgradbe, predvidene v letošnjem investicijskem planu MLO ne dopuščajo dosedanjega sistema gradnje, temveč zahtevajo poleg uvedbe vsestranske uporabe kamna kot gradiva, uvedbo najzatrožjega materialnega režima.

Odobrene investicije 171 milijonov 829 tisoč din so porazdeljene v višini 31 milijonov 790 tisoč ali 18% od celotnega investicijskega plafona za komunalno gospodarstvo t.j. napravo kanalov, vzdrževanje cest in hodnikov, 110 milijonov 211 tisoč din ali 64% za zvišanje stanovanjskega plafona, v katerem je zapopadena dograditev v preteklem letu započetih zgradb in 144 stanovanj v surovi dograditvi. Podrobnejši pregled stanovanjsko-gradbene politike bo razviden iz referata o stanovanjskem problemu. Za okrepitev lokalnih in komunalnih podjetij ECŽ, kovinskega kombinata, plinarne, klavnice, Vinotrga je predvidena vsota 13 milijonov 850 tisoč din ali 8.05%. Za socialno zdravstvene svrhe t.j. nadaljevanje dograditve Dečjega doma 9 milijonov din ali v % 5.23 ter mestno ekonomijo in ljudsko restavracijo 6 milijonov 950 tisoč din ali 4.06% vseh odobrenih investicij.

Detajlni razrez investicijskega finančnega plana pa se predvideva 19 milijonov din še neobračunanega avansa iz stanovanjskega kredita iz leta 1947, ki krije potrebno razliko po MKZ znižanih finančnih sredstev, ki so potrebna za dovršitev del, predvidenih v stanovanjskem investicijskem plafonu.

Ravno tako niso v rednem investicijskem finančnem planu predvidena dela Osvobodilne fronte, ki predstavljajo gradnjo rajonskih domov v Mostah in na Viču ter Dečjih jasli v skupnem še neodobrenem znesku 21 milijonov 750 tisoč din. Ta dela, ki sicer predstavljajo sestavni del mestnega investicijskega programa planira tako v finančnem kot materialnem pogledu planska komisija pri Predsedstvu vlade LRS preko MKZ. Če upoštevamo, da so izpadle prav v zadnjem času iz že potrjenega finančnega plana predvidene investicije za napravo kanalizacije Dolenjske ceste v znesku 5 milijonov din ter prešle v sestav investicij Ministrstva za gradnje LRS in da je za v investicijskem planu predvidena in upoštevana vrednost izvršenega prostovoljnega dela v znesku 7 milijonov 500 tisoč din nepokrita, dobimo končno gradbene investicije, ki se bodo v okviru rednega proračuna izvajale na teritoriju mesta v letu 1948 in sicer:

odobrene gradbene investicije za leto 1948	171,829.000.-
avans iz leta 1947	19,000.000.-
za pokritje vrednosti izvršenega prostovolj- nega dela.	7,500.000.-
ali skupno	din 198,329.000.-

Ako zgoraj omenjenim investicijam OF v znesku 21 milijonov 750 tisoč din iz repub- liškega plana, 5 milj. predvidenih v planu Ministrstva za gradnje, prištejemo še vred- nost izvršenih del OF pri izgradnji stanovanj na Ambroževem trgu v višini 42 milijonov, dobi- mo celokupno vrednost deloma že započetih gradbenih investicij v znesku	"	21,750.000.- 5,000.000.- 42,000.000.-
skupno	din 267,079.000.-	

Za ostala dela iz področij gradenj in potreb gradbenih podjetij ni predvideno v planu ničesar, čeprav so gotova dela že v gradnji in deloma v nujni zvezi s planiranimi investicijami. V ta dela, ki so predvidena v dodatnem kreditnem planu so zapopadena: dela na ureditvi prostora ob stanovanjski koloniji v Siški v znesku 2 milj. din, dograditev Savske kolonije, ki je bila do 30.marca t.l. končana v znesku 3 milj. din, za odkup zemljišč v zvezi z na novo pričetimi gradbenimi deli v znesku cca 5 milj.din, za regulacijo mesta, v kateri so predvideni razni proboji neodprtih ulic, nujne izravnave ovinkov N.K. Celovške ceste ob Gasilskem domu, Groharjeve ulice, Gosposke ulice, odkup zemljišč itd. je predvideno 9 milj.500 tisoč din. Odkup zemljišč za izvedbo spredaj označenega gradbenega programa zahteva 10 milijonov din. investicij.

Za kapitalno izgradnjo gradbenih podjetij je predvideno za dela, ki se dovršujejo in ki so bila planirana že v letu 1947 sledeče investicije.

Gradbene podjetje M e g r a d:

dograditev upravnega poslopja, doma za delavce in vajence ter preprostrebnih skladišč v višini din 8,000.000.-

Podjetje za nizke gradnje:

gradnja objektov za delavstvo, adaptacija upravnih prostorov in skladišč v višini " 3,000.000.-

Gradb. adaptac. podjetje "O b n o v a":

za ureditev provizoričnih skladišč in stanovanj za delavce " 100.000.-

Mestno tesarsko podjetje:

za dograditev montažne lope, sušilnice za les ter stanovanjske zgradbe za delavstvo " 4,300.000.-

Cementnine:

adaptacija in preureditev dosedanjih delavnic in zazidava za stanovanja za delavstvo v višini " 1,200.000.-

"Kamen" - kamnolom in gramoznice:

za dovršitev stanovanjske zgradbe za delavstvo in ureditev kamnolomov " 1,600.000.-

Žaga na Škofljici:

za manjše adaptacije v višini " 400.000.-

ali skupno podjetja din 18,600.000.-

Celotne gradbene investicije del v okviru analog in potreb MLO po odobrenem finančnem planu in materialnem plafonu din 267,079.000.-

po stvarnih potrebah in predlaganih investicijah " 49,100.000.-

din 316,179.000.-

od tega še 56,600.000.- din neodobrenih investicij.

Manj ugoden in jasen je materialni plafon kontingentiranega materiala in ostalega gradbenega materiala. Kljub izdelanemu in predloženemu seznamu potreb materiala, izračunanem po danih normativih nismo še v višini materialnega plafona preko NK pri MLO prejeli nobenih približnih podatkov, na katere bi naslonili in usmerili gradbene dejavnost naših podjetij tako v terminskih dobavah kot tudi približni višini potrebnih kontingentov. Izjemo tvori cement, katerega kontingent je že določen za prvo polletje za investicijska dela MLO 480 ton, od tega porabljenega do 1. maja 1948 135 ton.

Za dela v okviru OF, med katere spadajo Dežje jasli, oba rajonska domova in stanovanjski bloki na Ambroževem trgu 120 ton. ali v procentih od celokupne minimalne potrebe 4.559 ton oca 13%.

V ilustracijo in najnost najstrožje štednje z deficitnim materialom navajam primer gradnje stanovanjskega poslopja Jesenkovu, kjer je bilo samo v temelje uporabljenih že 7 ton t.j. že 2 tona več o količine cementa, ki je po danih normativih predvidena za popolno dovršitev zgradbe. Za dovršitev iste je potrebno 8 ton. Tako bo samo pri tej zgradbi uporabljenih 66% več cementa kot ga bo prejetega za to delo v materialnem plafonu MLO.

Taki slučajji, zlasti na večjih gradiliščih bodo nujno minimalni vso plansko predvideno distribucijo kontingentiranega materiala ter s tem onemogočili izvršitev celotnega plana.

Kot drugi primer pa navajam gradilišče OF, gradnjo kanala, ki bo potrošilo od celotnega kontingenta 4.559 ton - 818 ton. Ze prihodnjih dneh bo potrebovalo to gradilišče radi kontinuitete dela dnevno minimalno 10 ton cementa ali do II. polletja v predvidenih 40 delovnih dneh 320 ton.

Vsi dodatni kontingenti, katere homo pridobili med gradbeno sezono iz katerihkoli virov pa bodo samo omogočili pri največji štednji z materialom le izvedbo postavljenega plana.

Drugi kritični gradbeni material je les, ki je zlasti v prvem četrtletju oviral izvajanje gradbenih del. Splošna zapora v cilju izvedbe republiških nalog je zlasti zavrla dela na gradilišču Ljudske restavracije kljub temu, da smo uspeli zagotoviti si 400 m³ rezanega lesa za tesarška dela na stanovanjski zgradbi v St. Vidu in blokov v Šiški. Iz privatnih virov je bila osigurana izvršitev ostrešja in stropov na stanovanjski zgradbi delavcev v Podutiku in ostrešja na bloku 16 v Šiški.

Delni kontingent, ki ga je te dni nakazalo MKZ od 300 m³ tramov in 900 m³ rezanega lesa bo predvidoma zadoščal do 1.8.t.l.

Kot pri navedenih dveh materialih je nejasna situacija pri vsem ostalem materialu, opeki, steklu, oljnatih barvah, zlasti pa instalacijskem materialu, od katerega zavisi uspešno nadaljevanje gradbenih del.

Z blokiranjem vseh kontingentov opna po MKZ - na prostem trgu, pa je nastopila še nova težava. Vsa dosedanja naročila naših podjetij so bila s tem stornirana.

Borba za izvedbo plana predstavlja borbo za material ter je vsled splošne aktivizacije vseh, ki so zainteresirani na izvedbi plana, dolžnost koristnikov, da nudijo s svojo nadizvedbo plana in potem svojih zvez in možnosti v tem pogledu pomoč gradbenim podjetjem.

Primeri ECŽ - Dečji dom, Vinocet, Jesenkovo, Vajeniški dom itd. so jasen dokaz, kaj lahko prispevajo koristniki k izvedbi investicij in kako ogromno koristijo s svojo zainteresiranostjo in kontrolo nad potekom gradbenih del.

Odprto vprašanje, na kakšen način oz. iz katerih virov se bo dodeljevalo potreben gradbeni material za nujne slučaje tako privatnega sektorja, kot tudi potreb ostalih državnih podjetij in ustanov, ki niso predvidene v rednem planu, se mora rešiti. Tozadevni razgovori z MKZ niso dovedli do rešitve, čeprav je ravno za mesto Ljubljano nujno predvideti gotov materialni plafon za manjša izven-planska dela. Dosedanji način dodeljevanja iz rednih kontingentov MLO, kot jih začasno rešujemo, ni več vzdržljiv. V času od 1.1.1948 do incl. 20.5.1948 smo izdali za ta najnujnejša dela po 100-500 kg 19.900 kg cementa in 115.600 kom opeke, vse v škodo planskih del.

Dejansko stanje na gradiliščih letošnjih gradbenih investicij je sledeče:

1.) Delavnice ECŽ: gradbena vsota 4 milj.50 tisoč din, termin začetek 1.3.1948, konec 1.10.t.l. Vršti dela v lastni režiji. Načrti so bili napravljeni še lani. Delo poteka po planu.

2.) Klavnica: gradbena vsota 4 milj.850 tisoč din, delo se vrši od 1.2. in bo 29.11.t.l. dograjeno. Gradbena dela vrši Megrad, operativnih nalog je izdan. Operativni plan presežen za 6%

2.) Kovinski kombinat: načrti izvršeni. Gradbena vsota 3 milj.300 tisoč din, pričetek predviden za 15.5.t.l., dograditev 29.11.t.l. Gradil bo stavbenik Lebar. Se še ne gradi, ker so težkoče pri razlastitvi sveta.

4.) Ekonomija Jesenkovo: Gradbena vsota 3 milj.229 tisoč din, pričeto 15.3.t.l., končano bo 29.11.t.l. Načrti so izvršeni za stanovanjsko zgradbo - za svinjake bodo gotovi do 10.6. Gradi Mudrovčič - operativni nalog izdan - operativni plan je skoro gotov, dela izvršena do 10%.

5.) Ljudska restavracija: Gradbena vsota 3 milj.650 tisoč din. pričeto 1.2.t.l. - dogotovitveni rok 31.6. - načrti so gotovi, gradi Podobnik - operativni nalog izdan, operativni plan še ni gotov - delo izvršeno do 45 % - zametja napram terminu.

6.) Dograditev 12 objektov v Šiški: Gradbena vsota 43 milj. din, pričeto 1.1.t.1. - dograditev 31.10.t.1. - načrti gotovi, gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan izvršen, delo zaostaja za 10% radi kadra in materiala.

7.) Dograditev objektov 15 in 16: Gradbena vsota 21 milj. 121 tisoč din, začeto 1.1.1948 in bo končano 29.11.1948 - načrti gotovi - gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan v delu - napram terminu zaostaja iz istih vzrokov kot pod 6.)

8.) Surova dograditev objektov 17 in 18: Gradbena vsota 13 milijonov din - začetek 15.4. - dograditev 29.11.t.1. načrti predloženi v potrditev - gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan v delu.

9.) Nadzidava 16 objektov: gradbena vsota 10 milj. din, začetek 1.6. - dograditveni rok 29.11 - načrti sukcesivno - objekta 1 in 2 do konca tega meseca. Operativni nalog bo izdan, ko bodo načrti.

10.) Dograditev stanovanjske zgradbe Št.Vid: Gradbena vsota 3 milj. din - začetek 1.1. - dograditev 31.5.1948, načrti lanski - gradi Habjan - operativni nalog izdan - delo po operativnem planu zaostaja za 15% radi materiala.

11.) Dečji dom: Gradbena vsota 9 milj. din - začetek 1.1. - dovršeno 29.11. - načrti gotovi - gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan gotov - delo poteka po planu.

12.) Kanali na Dolenjski cesti in v Šiški: Gradbena vsota 7 milj. din - začetek 1.1. in bo dovršeno 31.5. - načrti gotovi - gradi podjetje za nizke gradnje - operativni nalog izdan - operativni plan izvršen - delo gre po planu.

13.) Zbiralnik za severni del mesta: Gradbena vsota 11 milj. 500 tisoč din - začetek 1.3. in bo končano 29.11. - načrti gotovi - gradi podjetje za nizke gradnje - operativni nalog izdan - operativni plan bo do 22. t.m. izvršen - delo poteka po planu in je dovršenega 27%.

14.) Direkcije: Gradbena vsota 5 milj. 500 tisoč din, začetek 1.3. - dograjeno 29.11. - načrti bodo 25.5. gotovi - gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan bo gotov paralelno z načrti.

15.) RIO Moste - gradbena vsota 6 milj. din - začetek 1.4. - bo v surovem dograjeno 29.11. - načrti bodo gotovi 22.5. - gradi Megrad - operativni nalog izdan - operativni plan bo gotov, ko bodo načrti - delo pričeto z izkopi.

16.) RIO Vič: Gradbena vsota 6 milj. din - začetek 15.3. - dograditev v surovem 29.11. - načrti so na Ministrstvu za gradnje radi odobritve - operativni nalog izdan ustmeno - pisмено bo, ko bodo načrti - delo pričeto z izkopi - gradi Kosi.

17.) Dečje jasi: Gradbena vsota 5 milj. 750 tisoč din., začeto 1.3. - dograditev 29.11 - načrti na Ministrstvu za gradnje v odobritvi - operativni nalog izdan - gradi Megrad - operativni plan bo, ko bodo načrti - delo pričeto z izkopi in pripravo za betoniranje.

18.) Vinotrg: Gradbena vsota 850 tisoč din, začetek 1.2. - dograditev 31.5. - načrti dovršeni - gradi Splošno stavbno podjetje.

19.) Flakovanje Zarnikove ulice: Gradbena vsota 1 milj. 250 tisoč din, - začetek 9.3. - dokončano 29.11 - načrti dovršeni - gradi podjetje za nizke gradnje - operativni nalog izdan.

20.) Flakovanje z lahkimi tlaki: Gradbena vsota 1 milj. 776 tisoč din - začetek 1.1. - dokončano 31.12. - načrti se izvršujejo sukcesivno - gradi podjetje za nizke gradnje - operativni nalog izdan.

21.) Pločniki na Masarykovi cesti : Gradbena vsota 1 milj. 224 tisoč din - Masarykova c. že dokončana - ostalo do 31.12. - načrti sukcesivno - gradi podjetje za nizke gradnje.

Iz navedenega razreza in stanja na naših gradiliščih je razvidno, da poverjeništvu za gradnje preko svojih podjetij ni oskrbe-
lo pravočasno za posamezna investicijska dela potrebnih načrtov,
niti ni izvršilo potrebnih organizacijskih ukrepov gradilišč, med
katero največjo napako je šteti ponovitev lanskoletne napake v
nepravočasni mobilizaciji potrebnega delovnega kadra. Po drugi stra-
ni pa ni bilo široko udejstvovanje množičnega dela pravilno upošte-
vano in vključeno v konkretna investicijska dela. Vse te napake so
bile ugotovljene na zadnjem širšem delovnem sestanku ter so bili
sprejeti tozadevni sklepi, ki bodo omogočili izvedbo investicijskega
programa.

Gradbena podjetja, ki spadajo v sklop poverjeništvu za gradnje,
so se z nacionalizacijo privatnih podjetij močno okrepila, prohle-
matika istih v zvezi z vključenjem v planska dela pa naj bi bila
predmet samostojnega referata.

Tov. predsednik Maležič, da poročilo v razpravo in omni,
da mora biti bistvo debate v tem, da ugotovimo, ali se je pričelo
z delom in kaj je treba pokreniti, da se prične z vsemi deli, ki
so predvidena po planu, kako je z materialom, načrti, organizacijo
dela, za kar vse odgovarja Izvršilni odbor, posebej pa še pover-
jeništvu za gradnje. Glavno težišče v poročilu sloni na pomanjka-
nju materiala, ko pa lahko na drugi strani ugotovimo, da je posestvo
Jesenkovo porabilo prevelike količine cementa za svoja dela. Cement
je potrebno izročiti v hrambo proti pismeni obvezi in voditi točno
evidenco za katere objekte in po kakšnih normativih se sme uporab-
ljati. Preširoko je nakazovanje materiala za nujne slučaje privat-
nih koristnikov, za kar se je izdalo že okrog 20 ton cementa in
115 tisoč kom. opeke. So to dejanske ovire pri izvrševanju planskih
del ne glede na to, da se s tem omrtvi samoiniciativa pri iskanju
materiala.

Tov. arh. Kocjan pripomni, da je treba dela na zbirnem kanalu
prvenstveno upoštevati in da je za ta dela potrebno dnevno 10 ton
cementa in je dejstvo, da bo pri polnem izvajanju vseh planskih del
izrabljen ves kontingent do konca prvega polletja, zato je potreb-
no povsod povdarjati največje štednjo. Pri vseh delih, kjer lahko
nadomestuje cement drug material (kamen) je brezpogojno pristopiti
k takemu načinu gradnje, pri Ministrstvu za komunalne zadeve pa je
izposlovati rezervo cementa, iz katere se bodo krili nujni in ne-
predvideni slučaji, za kar pa se bo izdajal material šele po pred-
hodnem komisijskem ogledu.

Tov. Drobež navaja, da se bo z dozidavo nedograjenih stavb
in stanovanj ob majhni porabi materiala pridobile večje število
stanovanj, - približno okrog 200, - kot pa bi se to doseglo z novograd-
njami.

Tov. podpredsednik Sitar povdari, da je v zvezi s štednjo
materiala potrebno polno izkoriščanje vseh lastnih sredstev, ki
so na razpolago, tako s usposabljanjem kamnolomov, povečanjem iz-
delovanja opeke, pravilnim izkoriščanjem naših gozdov, iz katerih
bi se lahko dobil prepotrebni les za naše stavbe in izrabe polne
kapacitete naših podjetij.

Nepravočasna izdelava planov, o čemer je bilo že govora na
seji IO, je v marsičem vzrok, da se ne pristopa pravočasno k grad-
nji in bi se v primeru, da Projektivni biro ne zmore vsega dela,
moral posluževati tudi drugih projektantov. Obstoja bojazen, da
se bodo napake, ki so se pokazale v preteklem letu, ponovile tudi
letos. Kot primer navaja stavbišče na Viču, kjer ima stavbenik
Kosi vse pripravljeno in čaka samo načrtov.

Tov. tajnik Kovačič smatra za nujno rešitev vprašanje Pro-
jektivnega biroja proti kateremu so stalne pritožbe glede nepravo-
časne izgotovitve načrtov, na drugi strani pa je potrebno izdati
prepoved stalnega izpreminjanja načrtov, ki močno zavlačuje uspešno
delo.

Nepravilno reševanje kadrovske politike v naših podjetjih in nepravilna mobilizacija kadrov, odnosno zavlačevanje uvedbe novega načina gradnje vpliva na zastoje dela. Tu je potrebna povezava s poverjeništvom za delo. Vodje gradilišč se prepogosto branijo prostovoljne delovne sile, češ, da je preveč dela pri obračunavanju, kar ni pravilno in je treba vse prostovoljce zaposliti.

Tov. arh. Kocijan priznava, da so se vršile napake v Projektivnem biro-ju, da pa se je pristopilo k odpravi teh napak in da je bila doslej v resnici premajhna povezava med birojem in poverjeništvom za gradnje.

Po mnenju tov. Podbregarjeve je kritika poslovanja Projektivnega biro-ja umestna, ker stalno vrši stare napake in se ne okorišča z že preizkušeno prakso. Gradnja frontovskih obvez še vedno ni v polnem teku, kar vpliva ne samo na zadane naloge, temveč ima za posledico padec delovnega poleta ljudskih množic. Konferenca gradbenega poverjenišтва je jasno pokazala, kakšen duh vlada na gradiliščih, ko tam nameščeni ljudje smatrajo za zadostno nalogo, da so tam zaposleni, ne zdi se jim pa potrebno, da bi stopili v borbo za iskanjem materiala. Naši industrijski, gradbeni in komunalni servisi imajo še precej instalacijskega materiala, ki bi se lahko porabil pri gradnjah.

K temu pripomni tov. Pleško, da bi mestna podjetja bila v stanju izvrševati razni instalacijski material, ovira pa so prevelike obveze, ki so jih morala prevzeti v zvezi z zveznim in republiškim planom. Mnenja je, da bi se v sporazumu s sindikalnimi organizacijami dalo upeljati v času sezone podaljšani delovni čas, kar bi precej pripomoglo k povečanju kapacitete podjetij.

Tov. predsednik Malešič poudari, da je diskusija pokazala, da zavzemajo mestna gradbena podjetja in poverjenišтво za gradnje napačno linijo, ko navajajo kot vzrok zastoja pomanjkanje materiala, ne postavljajo pa si vprašanja, zakaj se ni pričelo z delom tam, kjer so bili za to podani pogoji. Pri gradbenih strokovnjakih prevladuje še vedno stara miselnost in je v njih premalo močne volje in vere v izvršitev zadanih nalog po novih principih. Spreminjevalni predlogi Urada za regulacijo ne vplivajo na potek dela, temveč prav nasprotno Urad za regulacijo kritizira delo Projektivnega biro-ja, ki zavlačuje pravočasno izdelavo načrtov v smislu predlogov Urada za regulacijo in je medsebojna koordinacija dela prešibka. Premajhna borba za norme in zavlačevanje z delom po brigadnem sistemu so vzrok zastoja planskega dela, ne pa pomanjkanje kadrov, ki ga je v Ljubljani dovolj in ga bo morala odstopiti še drugim federalnim edinicam, ki so v dejanski borbi za kadre, pa kljub temu izvršujejo svoje planske obveze.

Ne samo izpolnitev obvez tudi znižanje stroškov gradnje je naloga naših gradbenih podjetij in tako omogočiti čimprej, da si bo vsak delovni človek lahko sezidal svoj dom.

Prostovoljno delovno silo, ki jo v Ljubljani ne primanjkuje, je treba izkoristiti po strokovni sposobnosti. Brezpogojno se morajo odpraviti primeri, da se gradilišča branijo prostovoljcev; poverjenišтво za gradnje mora v tem pogledu zavzeti politično linijo frontne organizacije, skrbeti za mobilizacijo prostovoljne delovne sile in podvzeti ukrepe za pravilno strokovno izkoriščanje.

Na predlog tov. predsednika soglasno sprejme IO naslednje
a k l e p e:

I.

Vsa nedograjena stanovanja in one stavbe, ki bi z dograditvijo pridobila čim večje število stanovanjskih prostorov imajo prioriteto pri prejemanju gradbenega materiala.

II.

Po Inspektoratu kontrolne komisije naj se izvrši pregled poslovanja Projektiivnega biro-ja ter ugotovi vse nepravilnosti v pogledu izvajanja načrtov, nezadostnega sodelovanja med Uradom za regulacijo mesta in Projektiivnim biro-jem, kakor tudi glede poneverb odnosno nepravilnega plačevanja naročenih del. Sklep realizira tov. arh. Kocjan.

III.

Poverjenišstvo za gradnje ukrene vse potrebno za zadostno in maksimalno izkoriščanje prostovoljne delovne sile po mestnih gradbenih podjetjih in na gradiliščih, ker delovne sile ne primanjkuje.

IV.

Vse načrte in programe mora pred operativnim izvajanjem odobriti Izvršilni odbor.

V.

Skrb in odgovornost nad pravilno izrabo cementa in vsega kritičnega materiala skozi vse leto se poveri posebni komisiji, ki jo sestavljajo: Podbregar Erna, Kocjan arh. Danilo in Drobež Franc. Naloga te komisije je tudi skrb za zidavo po normativih in izdajanje dovoljenj za manjše odstopa materiala v nujnih primerih.

VI.

Osnuje se komisija za izdelavo predloga, kateri od najbolj primanjkujočega materiala bi se mogel izdelovati v mestnih podjetjih. Komisijo tvorijo tov: Podbregar Erna, Pleško Srečko in Kocjan Danilo.

2.) Gradnja stanovanj v letu 1948.

Tov. Drobež Franc poroča: Stanovanjski fond mesta Ljubljane je septembra 1945 leta obsegal 9.850 stanovanjskih hiš s 27.796 stanovanji, v katerih je zajeto 24.604 kuhenj ter 46.201 sob. Na en stanovanjski prostor odpade po tedanjem stanju prebivalstva (105.000) 2.28 oseb.

Od tega časa pa do konca marca t.l. moramo zabeležiti znižanje stanovanjskega fonda na 27.553 stanovanj t.j. 243 stanovanj manj, obsega pa 24.361 kuhenj ter 44.473 sob.

Vzroki za zmanjšanje stanovanjskega fonda so:

- a) sprememba stanovanjskih prostorov (372 kuhenj ter 1.969 sob) v poslovne prostore ter
- b) odstranitve (porušenje) 17 stanovanjskih zgradb (64 kuhenj ter 128 sob). Med tem časom je bilo dograjenih in obnovljenih 79 stanovanjskih zgradb (193 kuhenj ter 469 sob).

Koncem marca t.l. je obsegal stanovanjski fond: 9.910 stanov. zgradb s 27.553 stanovanji (24.361 kuhenj ter 44.473 sob) tako, da z ozirom na porast prebivalstva v Ljubljani na 125.000 (115.000 stalni ter 10.000 prehodnik) odpade na 1 stanovanjski prostor 2.81 oseb.

MLO je na zasedanju dne 9. aprila t.l. določil v svojem 5 letnem planu 45.66% celotnega plafona, t.j. din 582.125.000.- investicij za gradnjo stanovanjskih zgradb v letu 1947 - 1952. Iz teh kreditov je predvidena gradnja 1.564 stanovanj na 170.000 m² površine.

V letu 1947 je bilo za gradnjo stanovanj izrabljeno in investirano skupno 104,533.928 v naslednje stanovanjske objekte:

Naziv	Štev. objekt.	Število		Zazidana stan. površina m ²	Investirano v 1947	Stroški za m ²	Op.
		druž. stan.	san. stan.				
Stanov. objekti pri carinar.	2	16	-	1.506	3,229.055.-	-	ni ugotov.
Savska kolonija	12	114	15	5.262	13,344.681.-	3.123.-	
Stavba v Št.Vidu	1	27	-	2.370	5,284.192.-	-	ni ugotov.
Stanov. kolonija v Šiški	16	296	-	27.384	82,573.000.-	3.336.-	
	31	453	15	36.522	104,533.928.-		

Redni proračun MLO v letu 1947 znaša za gradnjo stanovanj 73,227.000.- din, v dodatnem proračunu pa so bili naknadno odobreni krediti 36,754.000.- din, skupno torej 110.481.000.-, ki je bil z virmanom znižan na dejansko porabljene kredite.

Za odkup zemljiških parcel za stanovanjske kolonije v Šiški je bilo izplačanih 6,745.855.- din od katerega zneska nam mora JA povrniti cca 1,400.000.- za dve stavbni parceli, na kateri je postavila stanovanjska bloka.

Pripombe k izvršenim stanovanjskim prostorom:

V stanovanjski koloniji v Šiški znaša višina stanovanjskih prostorov 2.65 m, znašati pa bi morala najmanj 2.75 m. Stanovanja imajo po dve predsobi ter so prostori zaradi tega neracionalno izkoriščeni. Prostori za shrambo jedil so premajhni ter slišijo v zid vdelanim stelažam. Stranišča in kopalnice na sredini blokov so brez direktne svetlobe. Na splošno je kvaliteta izdelave slaba.

Stanovanjski prostori v Št-Vidu so neprimerno razporejeni ter bo otežkočena razmestitev pohištva.

Za leto 1948 je iz celotnega investicijskega plafona predvideno za gradnjo stanovanj po MLO 119,211.000 din - 46%

Poverjenišтво za stanovanjske zadeve je izdelalo predlog, da se gornji kredit investira v naslednje stanovanjske objekte:

- a) dograditev 12 stanov. objektov v Šiški in sicer:
1,2,3,4,7,8,9,10,11,12,13 in 14 din 43,000.000.-
- b) dograditev stanov.objektov št.15 in 16 v Šiški " 21,121.000.-

Za gornje gradnje je bila 9.3.t.l. z gradbenim podjetjem "Megrad" sklenjena pogodba, v kateri se je podjetje zavezalo izvršiti gradbena in obrtniška dela za objekte pod a), ki obsegajo 320 stanovanj do 31.10.t.l., za objekta navedena pod b), ki obsegata 80 stanovanj pa do 29.11.1948. S strani poverjenišтва za gradnje so bili izdani že operativni nalogi. Doslej je bilo izplačano na račun del za objekte pod a) 4,195.607.50

- c) dograditev stanov.hiše v Št-Vidu " 3,000.000.-
- Od poverjenišтва za gradnje je izdan operativni nalog za gornji znesek. Po pogodbi morajo biti dela zaključena do 31.maja t.l. Predvidoma se bo z deli zaključilo koncem junija t.l.; na račun kredita za 1948 leto je bilo izplačanih 919.029.04 din za obrtniška dela.

- d) za nova stanovanja je določeno " 42,000.000.-

Predlagamo, da se ta kredit investira za sledeče gradnje:

1.) Nadzidava 16 stanovanjskih hiš občeljudske in privatne imovine. Tozadevno je s privatniki dosežen sporazum. Poverjeništvu za gradnje je že pristopilo k izdelavi načrtov in proračuna. Z nadzidavanji se bo pridobilo 32 eno ali dvosobnih stanovanj. Če računamo za eno stanovanje 320.000.- stroškov, znaša proračun za ta dela din 10,500.000.-
Dela bodo izvršena predvidoma do konca tega leta.

2.) Na Resljevi cesti se je pričela gradnja upravnega poslopja za vse direkcije mestnih gospodarskih podjetij. Poslopje obsega 64 sob. Investicij za ta objekt v tem letu ni predvidenih. Zato predlaga poverjeništvu za stanovanjske zadeve, da se gradnja nadaljuje iz investicijskih sredstev za gradnjo stanovanj pod pogojem, da se v to hišo vse- lijo ustanove, ki sedaj zasedajo družinska stanova- nja in bi poverjeništvu na ta način hitrejše in ce- nejše pridobilo enako število stanovanj. V nasprotnem primeru pa bi se te sobe porabile kot samska stano- vanja. Za dograditev tega poslopja je predvidenih investicij 7,500.000.-
ter bo v surovem stanju izdelana do konca tega leta.

3.) Gradnja stanovanjskih objektov št.17 in 18 pri stanovanjski koloniji v Šiški. Bloka obsegata skupno 80 družinskih stanovanj. Stroški so predvide- ni (surovo stanje) na 13,000.000.-
Poverjeništvu za gradnje je izdalo operativni na- log v gornji višini.

4.) Prestanek investicij v znesku 12,211.000.-
se bo porabil za gradnjo 34 družinskih stanovanj in to v Vrhovčevi ulici ali pa na Ambroževem trgu.

Z izvršitvijo spredaj navedenih gradenj se bo koncem t.l. pridobilo

Stan.objekt	Kompl.dograjeno		V surovem stanju	
	druž.	samskih	druž.	samskih
Stanov.kolo- nija Šiška	400	-	80	-
Stavbe Št.Vid	27	-	-	-
Savska kolo- nija	-	18	-	-
Nadzidava stanovanj	32	-	-	-
Stavba za di- rekcije mest. podjetij	-	-	-	64
Stanovanja v Vrhovčevi ali Ambrožev trg	-	-	34	-
	459	18	114	64

Namesto 64 samskih sob v stavbi, ki je predvidena za uprav- ne prostore direkcij mestnih gospodarskih podjetij, v primeru zamenjave lahko računamo na 30 družinskih stanovanj, ki bi bila sproščena z izpraznitvijo.

Poleg omenjenih gradenj je predvidena gradnja stanovanjskih hiš s strani ustanov, podjetij in privatnikov ter navajamo:

Glavni odbor enotnih sindikatov Slovenije gradi na Ambroževem trgu 5 stanovanjskih blokov, ki imajo 58 kompl. eno-trosobnih sta- novanj ter 10 samskih sob. Z gradnjo fundamentov se je na 3 objektih pričelo.

Podjetje "Vinotrg" ima v načrtu gradnjo 4-stažne stanovanjske hiše. V tem letu namerava zgraditi 1/3 bloka, ki bo obsegal 28 stanovanj. Proračun gradnje znaša 7,500.000.- din

Uprava Električne cestne železnice ima v načrtu gradnjo večje stanovanjske kolonije, ki bo obsegala 10 stanov.hiš s po 24 stanovanji. Tu bodo tudi prostori za dom igre in dela, otroške jasli ter za sindikalne namene. V tem letu nameravajo zgraditi prvo stanovanjsko hišo, ki je preračunana na din 4,500.000.-.

Začasno bo kriboizdatke za gradnjo omenjenih dveh objektov MLO, poverjeništvu za stanovanjske zadeve, dokler se ne bo določilo, ali se vzamejo finančna sredstva iz posejila ali pa iz splošne akumulacije gospodarskih podjetij, všteti tudi sklade vodstev podjetij.

Uprava Pivovarne Union bo z julijem izvršila adaptacijo svoje stanovanjske hiše na Celovski c.20, s čemer bo pridobila 4 dvosobna stanovanja ter 2 sobi za samce.

Podjetje "Tkanina" bo dvignilo svojo zgradbo na sv.Petra c. za eno nadstropje.

RLO in KLO so si zadali obveze, da izvršijo adaptacije in zgradijo podstrešja svojih stavb.

Stanovanjska ~~zgradba~~ zadruga Vič bo zgradila 6 družinskih hiš z dvo-ali trosobnimi stanovanji ter so vse priprave za gradnjo v teku.

Za gradbeni in instalacijski material, ki je potreben za adaptacije in dvig podstrešij ter za nadzidavo 16 stanovanj, smo naknadno vložili pri planskem oddelku prošnjo, da se te potrebe materiala planirajo še v tem letu.

Gradila bodo tudi nekatera zvezna in republiška podjetja, ki pa niso mogla sporočiti svojih programov gradenj, ker njihovi proračuni še niso odobreni.

Poverjeništvu vrši pregled vseh onih gradenj, za katera so bila izdana gradbena dovoljenja od leta 1941 dalje in ki iz katerihkoli razlogov niso bila dovršena. O teh stavbah (200 po številu) se do danes ni vodilo računa ter bo poverjeništvu pokrenilo nadaljnjo akcijo, da se vse nedograjene stavbe degradirajo ter bo nudilo vsestransko pomoč.

Da bo poverjeništvu v stanju in sposobno v vsakem času izvajati kontrolo nad svojimi in ostalimi gradnjami stanov. objektov ter pred izplačilom situacij in obračunov ugotavljati ali so izvršena kvantitetno in kvaliteto ter v oni višini, kot jo ~~uprava~~ izkazujejo predložene situacije, predlaga poverjeništvu, da se uprava stanovanjskega fonda ojača s potrebnim kadrom.

Tov. predsednik Maležič opozori, da se polaga premalo pažnje na kvaliteto izgradnje stanovanj in na stremljenje za znižanjem stroškov z uvedbo največje štednje materiala. Vsako izvršeno delo je treba pred uporabo komisijsko pregledati in ugotoviti uporabnost odnosno kvaliteto izdelave, kar vse je treba upoštevati pri končnem obračunu. S podjetji je treba sklepati pogodbe in dela sproti kontrolirati.

Zato soglasno sprejme IO naslednji s k l e p:

VII.

Vsa doslej izvršena dela se komisijsko pregledajo in ugotovi uporabnost, v bodoče pa je vsako delo pred uporabo komisijsko oceniti ter sme poverjeništvu za finance izplačevati le one račune, ki so potrjeni od kolavdacijske komisije. Uvede se kontrolna služba na stavbiščih.

Zaradi pomanjkanja časa se točka

3.) Proračun za leto 1948

odloži in se bo obravnavala na seji, ki se bo nadaljevala v kratkem.

Pristopi se k točki

4.) Vprašanje trgovine in živilskih podjetij.

Tov. predsednik Maležič obrazloži pomen ustanovitve novega poverjenišтва za živilsko industrijo z ozirom na prevelik obseg poverjenišтва za obrt in industrijo, ki je z nacionalizacijo pridobilo toliko podjetij, da je njegov delokrog preobširen in bi se vsa živilska proizvodnja z distribucijskim aparatom vključila v novo poverjenišтво. Osnova temu poverjeništvu bi tvorila dosedanja živilska direkcija. Sklep o ustanovitvi pa bi se potrdil na prihodnjem zasedanju Mestnega ljudskega odbora in kooptiral v Izvršilni odbor še en član, dotlej pa bi prevzel posle poverjenišтва podpredsednik Sitar, za pomočnika pa bi se imenovalo Pelko Gašperja, dosedanjega direktorja mestne klavnice. Delo poverjenišтва za živilsko industrijo mora biti predvsem operativno.

Pristopiti je treba tudi k realizaciji smernic, nakazanih ob sprejemanju zveznega in republiškega proračuna in je potrebno celotno lokalno industrijo in distribucijo, t.j. trgovino, izročiti v roke ljudske oblasti, če hočemo pospešiti razvoj socializma. Pregledi trgovin privatnih trgovcev po organih notranje uprave so pokazali, da se privatniki še vedno bavijo s spekulacijo in da so se kljub navideznemu sodelovanju z ljudsko oblastjo prav pri takih trgovcih našle skrite zaloge blaga (trgovec Legat in drugi). Zato je treba privatno trgovino likvidirati, ker ne nudi jamstva za pošteno trgovanje in je privatnemu trgovskemu sektorju ustaviti s takojšnjo veljavnostjo vsako nakazovanje kontingentov. Vsi poverjeniki, kakor tudi frontne organizacije morajo zastaviti vse svoje napore, da pravilno prikažejo ukrepe, ki so potrebni za preganjanje špekulanstva in za doseg socializma. Zato se mora pojačati trgovinska inspekcija in ji dodeliti iz vseh poverjeništev in združenih obratov pozitivne ljudi, ki bodo pomagali pri tem delu. Ne sme se pa v trgovinskih obratih zaposliti dosedanjih trgovcev, katere je dodeliti drugemu sektorju dela.

Tov. Vrhovnik poroča, da se je pri vseh dosedaj izvršenih pregledih (razen 4) ugotovila špekulacija, ki ima za posledico zatiranje premoženja ter pove par grobih primerov kršenja zakona o zatiranju špekulacije in gospodarske sabotaže. V podjetja, ki trgujejo s pokvarljivo robo je treba takoj nastaviti delegate. V borbo za pobijanje špekulacije pa se mora vključiti ves aktiv OF ter se ne sme vse delo prepustiti organom notranje uprave.

Izvršilni odbor soglasno sklene:

VIII.

Ustanovi se novo poverjenišтво za živilsko proizvodnjo. Do potrditve tega sklepa po Mestnem ljudskem odboru in kooptiranju člana v Izvršilni odbor bo vršil posle poverjenika podpredsednik tov. Sitar, za pomočnika pa se imenuje Pelko Gašperja.

IX.

Privatnim trgovcem se s takojšnjo veljavnostjo ustavi vsako nakazovanje kontingentov.

Seja se zaključi ob 19.45 uri - nadaljevanje sledi.

Nadaljevanje seje Izvršilnega odbora dne 22.maja 1948 ob 12.uri.

Obravnava se točka 3.) dnevnega reda:

Proračun za leto 1948.

Tov. Naglič poroča: Da bi se mogel pravilno oceniti v odobritvi predloženi proračun MIO za glavno mesto Ljubljana za leto 1948, bi bilo predvsem ugotoviti rezultate izvajanja lanskega proračuna, kar nam je dalo dragocene podatke in izkušnje, ki jih bomo s pridom uporabili v novem proračunskem načrtu.

Proračun MLO za leto 1947 je bil odobren v višini 139 milj. 369 tisoč 883 din izdatkov in prav toliko dohodkov. Uravnovešeni proračun RLO in KLO za leto 1947 pa je dosegel vsoto 15.215.117.- din. Vsi ti proračuni za leto 1947 so tako znašali 154.585.000.- din izdatkov in prav toliko dohodkov.

Ker pa so z ozirom na mogočno realizacijo prvotnega plana nastale nove nepričakovane možnosti gospodarske delavnosti, s čemer so tudi nujne prišli novi izdatki, je bil med letom sprejet še poseben dodatni proračun v skupnem znesku 58.307.078.- din, od katerega je odpadlo na MLO 56.320.000.-, na RLO in KLO pa 1.987.078.- din. Kritje dodatnega proračuna so omogočili nad vse uspešni rezultati naših gospodarskih podjetij, ki so v svojem razvoju in posrečenem zajetju lokalnih virov dosegli 82.000.000.- din dobičkov, namesto predvidene vsote 64.698.900.- din. Omeniti je dalje tudi izredno dohodek zaostankov na dokladah k dohodnini, ki je nastal zaradi predpisa dohodnine državnih gospodarskih podjetij za leto 1946. Namesto predvidenega dohodka 2.900.000.- din je bilo zato plačanih 238.804.980.- din davčnih zaostankov, kar zopet dokazuje, da so bili glavni viri predvsem iz državnega sektorja.

Z dodatnim proračunom je torej znašal proračun MLO za leto 1947 195.699.883.- din RLO in KLO pa 17.202.195.- din ali skupno vsi proračuni 212.892.087.- din. Razmerje proračuna MLO napram proračunom RLO in KLO je bilo kakor 100% : 8.7%, kar dokazuje, da so bili RLO in KLO slabo financirani in da se zato niso mogli zadovoljno razvijati. To ponovno kaže, da je materialna baza pogoj za pravilno funkcioniranje in izvrševanje nalog, ki se postavljajo pred RLO in KLO.

Za boljše razumevanje izvajanja administrativnih proračunov MLO, RLO in KLO navajam v sledečem procentualno razmerje predvidenih in realiziranih izdatkov:

I. Administrativni proračun MLO za leto 1947.

	Po proračunu	Ostvarjeno	%
a) Predsedstvo	20,201.991.-	17,177.854.-	85
b) Obrt in industrija	521.800.-	375.887.-	72
c) Trgovina, preskrba in kmetijstvo	2,508.075.-	2,312.436.-	92
č) Gradnja	12,243.780.-	11,006.387.-	89
d) Delovni odnosi	2,048.300.-	1,410.161.-	68
e) Prosveta	3,672.732.-	4,814.804.-	55
f) Socialno skrbstvo in zdravstvo	28,139.088.-	22,570.178.-	80
g) Finance	10,364.187.-	8,345.228.-	80
skupaj din	84,699.883.-	68,012.935.-	80

Iz tega je razvidno, da so se po proračunu administrativni izdatki MLO za leto 1947 realizirali v 80% obsega, kar kaže, da poedina poverjenistva (oddelki) niso precizno planirali. To razmerje pa se je popravilo z ozirom na planirane investicije v znesku din 74.285.000.-, ki so se izčrpale do zneska 69.343.238, kar predstavlja skupno z realizacijo administrativnega proračuna 95% izrabe.

II. Administrativni proračun RLO in KLO za leto 1947.

	Po proračunu	Ostvarjeno	%
a) Center	4,583.147.-	3,337.135.02	72
b) Bežigrad-Šiška	3,422.179.-	2,385.507.55	68
c) Moste	2,516.659.-	1,552.709.73	77
č) Rakovnik - Vič	3,946.897.-	3,150.457.76	79
d) Ježica	641.823.-	522.096.-	81
e) Polje	958.395.-	703.368.-	73
f) Št. Vid	1,133.095.-	890.195.-	87

skupaj din 17,202.195.- 12,941.469.06 75

Prav tako važen je rezultat primerjave med planiranimi dohodki MLO, RLO in KLO ter dejansko doseženimi dohodki za leto 1947.

	Po proračunu	Ostvarjeno	%
običajni gosp. podjetij	64,628.900.-	82,000.000.- (3,860.204.-)	126
Trošarina	66,518.160.-	68,596.889.-	102
Davek na dediščino in dar.	1,702.500.-	3,123.747.-	190
Dohodnina uradov in ustanov	2,435.000.-	801.458.-	33
Zaostanek na dokl.ka dohod.	3,200.000.-	238,804.980.-	7.437
Delež na davku p.p.	2,432.340.-	1,120.092.-	45
25% doklada na dohodnini	13,668.000.-	4,378.059.-	32
skupno din	154,585.000.-	398,881.454.- (320,494.432.-)	258

Če bi iz doseženih dohodkov 398,881,454.- din izločili vsoto in 238,804.980.- din, ki v glavnem predstavlja izredno plačilo davčnih zaostankov državnih gospodarskih podjetij iz leta 1946, bi znali realizirani proračunski dohodki din 160,077.474.- ali preko 103% proračunom predvidenih dohodkov.

To dejstvo ravno dokazuje visoko realnost proračuna dohodkov za leto 1947, ki se je sestavljal skrajno vestno in natančno.

Še veliko bolj previdno, okoriščeni z dosedanjimi izkušnjami, smo pripravljali proračun za leto 1948. Upoštevati smo morali predvsem dokončno priznane vloge lokalnega gospodarstva v našem socialističnem gospodarstvu ter naloge in dolžnosti podjetij ljudskih odborov, ki sta jih jasno opredelila tov. Kardelj in Kidrič. V izvedbi večjega razvoja komunalnega in lokalnega gospodarstva smo 25. aprila t.l. dobili zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zasebnih gospodarskih podjetij, s čemer se je podržavila tako rekoč vsa lokalna industrija in s tem pojačala možnost izvedbe petletnega plana ne da bi nas mogli pri našem ustvarjalnem delu motiti še razni ostanki kapitalistov, ki s svojimi podjetji niso hoteli vključiti ter sodelovati pri naporih za izboljšanje življenjskih pogojev našega delovnega ljudstva. Moramo misliti nato na čim boljše razdelitev nacionaliziranih podjetij med tiste RLO in KLO, ki bi z ozirom na prikladnejše izkoriščanje lokalnih virov imeli izglede za uspešnejši razvoj.

Prav tako pomemben za razvoj lokalnega gospodarstva je tudi temeljni zakon o zasebnih trgovinah z dne 5. maja t.l., ki daje državi popolno vodstvo in organizacijo trgovske mreže. Nedvomno z vso silo rastejo naloge in odgovornost ljudskih odborov, ki bodo za vse to dobili potrebna sredstva v nedvomno narastajoči proizvodnji. Povečani narodni dohodek tvori tedaj resnično in zdravo podlago novega mestnega proračuna, ki bo kril svoje izdatke prvenstveno iz gospodarskega dejstvovanja produkcije in uspehov podjetij. Z mobilizacijo vseh lokalnih virov si bomo že med letom ustvarjali nove finančne vire ter tako našemu proračunu dali tisti stabilni okvir, ki je za sigurno in uspešno gospodarjenje najne potrebno.

Kljub temu pa je prvotni osnutek proračuna za leto 1948 presegal našo zmogljivost. Morali smo zato ponoviti opozorilo na skrajno štednjo pri materialnih in personalnih izdatkih ter zaenkrat tudi znižati postavke, ki jih ne bomo mogli pogrešati in o katerih bomo ponovno goverili brž, ko bomo ugotovili potrebne pogoje za njih kritje. Čeprav smo torej do skrajnosti varčevali ter se povsem prilagodili naročilu Ministrstva za finance LRS po štednji v vseh državnih uradih in ustanovah, se je vendar proračunski predlog za leto 1948 znatno zvišal napram lansnemu proračunu.

Pripominjam, da je bilo federativno finančno ministrstvo pri pozivu na štednje z ozirom na to, da je bil proračun administracije RLO za leto 1947 izkoriščen le do 80%, pri RLO in KLO pa samo le do 75% povsem upravičeno zahtevati znižanje administrativnega proračuna za leto 1948 za 30% našega prvotnega predloga.

Proračunski izdatki RLO, RLO in KLO za leto 1948 so predvideni zneskom 220.922.000.- din ali 147% tega, kar je bilo odobrenega v letu 1947 (t.j. 154,585.000.-). Če pa k temu prištejemo vsoto din

21,126.000.--, ki jo bomo v zvezi s prevzemom novih nalog od ministrstva za prosveto potrebovali za prejemke profesorjev in učiteljev, bodo znašali proračunski izdatki din 241,948.000.--. V resnici pa bodo izdatki še za 49,667.000.-- din višji, torej 291,615.000.-- din, kar moramo upoštevati, da bomo del našega lokalnega gospodarstva krili in financirali neposredno iz dobičkov in amortizacijskih sredstev podjetij. Ta sredstva namreč niso izkazana med proračunskimi dohodki, temveč se bodo vodila izven proračuna in uporabljala za kritje investicij in izdatkov po dodatnem proračunu.

V primerjavi proračunskih izdatkov za leto 1948 napram proračunu za leto 1947 se nam pokaže naslednja slika:

	Redni proračun 1947	Predlog proračuna 1948	Razmerje v %
1.) <u>Investicije MLO</u>	74,585.000.--	133,192.000.--	179
2.) <u>Administracija</u>			
a) MLO	65,391.409.--	75,416.000.--	135
b) RLO in KLO	14,608.591.--	33,340.000.--	(109)
skupaj . . din	154,585.000.--	241,948.000.--	163% (147%)

Zelo nazorno govorijo primerjave med krediti posameznih oddelkov (poglavij) z ozirom na njihovo medsebojno procentualno udeležbo do skupne vsote proračunskih izdatkov, posebej za leto 1947 in posebej za leto 1948.

	1947	1948
I. odderek	300.000.-- (0.2%)	--
II. odderek	74,285.000.-- (53.8%)	133,192.000.-- (71%)
III. odderek	7,221.832.-- (5%)	10,546.400.-- (5.5%)
IV. odderek	24,379.088.-- (17%)	15,226.650.-- (8.5%)
V. odderek	33,183.963.-- (24%)	27,116.950.-- (14%)
VI. odderek	--	1,500.000.-- (1%)
skupaj din	139.369.883.-- (100%)	187,592.000.-- (100%)

Za razumevanje razvoja našega socialističnega gospodarstva pa so značilne primerjave med krediti posameznih delavnih panog za leto 1947 in 1948:

	1947	1948	1948
I. Produktivne investicije	100%	--	
II. Neproduktivne investicije	100%	179%	(ob upoštevanju kritja investicij iz dobička v podjetjih v znesku 49,667.000.-- pa 246%)
III. Kultura - prosveta	100%	146%	(ob upoštevanju izdatka za plače profesorjev in učiteljev znesku din 21,026.000.-- pa 337%)
IV. Socialno zdravstvena zaščita	100%	62%	(prenos na rajone)
V. Državna uprava	100%	81%	
VI. Proračunska rez. obveznosti	--	--	

Kakor že rečeno v tem očitnem znatno višjem proračunu izdatkov za leto 1948 marsikaj ni zadostno oz. sploh ni predvideno, kar bo urejeno s posebnim dodatnim proračunom. Manjkajo nato še postavke za fizkulturo, ljudsko tehniko in šport, dalje krediti za ustanovitve in razvijanje mestnega gledališča, knjižnice, muzeji, arhiva, subvencije za književnike itd. Imamo tudi postavke, ki so nezadostno dotirane in ki jih je zato v dodatnem proračunu brezpogojno upoštevati. Kar pa je tudi za vsa ta vprašanja poskrbljeno in točno določen način kritja s posebnim dodatnim proračunom, je izvršitev frontnih nalog MLO RLO in KLO povsem zavarovano.

Z novim proračunskim letom se v skladu z razvojem vedno bolj

prenaša težišče dela ljudskih odborov na gospodarsko dejavnost, ki mora priti do izraza tudi v strukturi proračunskih dohodkov za leto 1948. Da ta trditve odgovarja resnici, nam naj nazorno pokaže primerjava lanskih in novih proračunskih dohodkov MLO, RIO in KLO:

	1947	1948
1.) Dobiček drž. podjetij	64,628.900.-	-
2.) Trošarina	66,518.160.-	-
3.) Davek na dedišč. in dar.	1,702.500.-	8,000.000.-
4.) Dohodek uradov in ustan.	2,435.000.-	1,796.000.-
5.) Zaostanki na dokladah	2,900.000.-	-
6.) Dohodki iz prejšnjih let	100.000.-	-
7.) Ostali dohodki	200.000.-	10,900.000.-
8.) Delež na davku na p.p.	2,432.340.-	-
9.) 25% krajevna dokl.	13,660.100.-	-
10.) Presežki	-	44,717.000.-
11.) Dokladi (1947)	-	22,000.000.-
12.) 90% participacija od osnove 70,808.000.-	-	63,727.000.-
13.) 50% - na udeležba na taksah	-	7,000.000.-
14.) Participacija na davku P-P.	-	30,000.000.-
15.) Dotacija LRS	-	53,808.000.-

Skupaj din 154,585.000.- 241,948.000.-

Od vsote 241,948.000.- din predvidenih skupnih proračunskih dohodkov odpade na MLO vsota 208,608.000.- din, na RIO in KLO pa din 33,340.000.-.

V dohodkih MLO din 208.608.000.- niso zapopađeni dobički in amortizacijski fond mestnih gospodarskih podjetij za leto 1948 v predvidenem znesku din 128,300.000.- (97,300.000.- + 31,000.000.)

Dohodki RIO in KLO v znesku 33,340.000.- din so sestavljeni iz:

1.) Davek na dediščine in darila	8,000.000.-	(100%)
2.) Dohodki uradov in ustanov	3,000.000.-	(100%)
3.) Razni nepredvideni dohodki	2,400.000.-	(100%)
4.) Presežki iz preteklih let	2,926.000.-	(60%)
5.) Zaostanki na dokladah iz pr. let	5,429.000.-	(25%)
6.) Participacija na dohodnini	14,285.000.-	(22.5%)

Skupaj din 33,340.000.-

Posebej je pripomniti, da bodo RIO in KLO v letu 1948, skladno s ponovnimi napotili Ministrstva za finance LRS do kraja izterjali davčne zaostanke ne da bi pri tem ščitili davčne dolžnike, ki so s plačevanjem davka odlašali in se morda posmehovali onim zavednim davčnim zavezancem, ki so svoje obveznosti že davno poravnali. Da bi v tem pogledu imeli RIO in KLO potrebno spodbudo, se je v proračunu za leto 1948 predvidela primerna udeležba na pobranih davčnih zaostankih. Računati moramo za-to, da bodo v Ljubljani tekem leta 1948 izterjani vsi davčni dolgovi.

Za pravilen razvoj in uspeh socialističnega gospodarstva so potrebne obšerkoristne investicije, ki ne trpijo odloga. Že leta 1947 se je v Ljubljani v ta namen angažirala vsota preko 102,000.000.- din, ki je bila dodeljena iz republiškega kreditnega plana za planske investicije MLO, RIO in KLO. V drugem letu petletke bodo te postavke še močnejše in v skladu z obveznostmi plana glavnega mesta Ljubljane.

Skupno planirane investicije za leto 1948 so predvidene na 240,075.000.- din. Od tega je znesek 133,192.000.- din določen v proračunu MLO za leto 1948, vsota din 49,667.000.- bo vzeta neposredno iz dobičkov gospodarskih podjetij MLO, ostanek

57,216.000.- din, ki predstavlja v glavnem frontne obveznosti MLO in RLO pa bo s priporočilom ministrstva za komunalne zadeve IRS stavljen na razpolago iz republiškega kreditnega plana za leto 1948 (avanz v znesku din 5,000.000.- je bil že odobren).

Izven tega pa je v merilu MLO predvidenih še din 182,511.000.- izvenplanskih investicij.

Tov. tajnik Kovačič povdari, da je težišče letošnjega proračuna na gospodarstvu. Za administracijo so predvidene nizke postavke in se bodo nujne potrebe lahko krile iz dodatnega proračuna le na osnovi izvrševanja rednega proračuna, zato se ne sme zmanjšati pažnja za skrbno varčevanje rednih proračunskih postavk. Z znižanjem administrativnega proračuna bodo morala posamezna poverjenišтва, ki še vedno niso organizacijsko urejena pregledati in ugotoviti procent polne zaposlitve personala in ga v primeru prevelikega števila staviti na razpolago drugemu poverjeništvu, kateremu ga primanjkuje. Posebno skrb naj poverjenišтва posvetijo porabi materiala, za kar se izdajo mesečno prevelike vsote ter je potrebno uvesti izdajo materiala le proti podpisu, o čemer je voditi evidenco tako v centralnem ekonomatu kot pri poverjeništvih. Zmanjšati je število naročnin na revije in časopise ter vse naročati preko ekonomata MLO.

Dalje naglašja tov. tajnik, da ima letošnji proračun tri značilnosti:

1.) da je teža proračuna, kot že omenjeno, na gospodarstvu, da so investicije neprimerno višje kot lansko leto in da je razmerje med investicijskim in administrativnim delom proračuna šlo v korist investicij.

2.) Dobiček podjetij se ne izteka več v proračun, temveč se troši izven proračuna za planiranje investicij. Plan dobička je z 128 milijoni sicer zelo nizko postavljen v primeri z lanskeletnim proračunom in upošteva, da je prešlo v sestav MLO večje število nacionaliziranih podjetij, zato je treba planirano vsoto ne le samo doseči, temveč močno prekoračiti, ker bo prav od teh dohodkov odvisno, ali bomo lahko izvršili razne izvenplanske investicije ter se ne smemo zanašati na podporo republike. Dobiček podjetij bo tudi služil za delno kritje dodatnega proračuna ter leži glavna teža zvišanja dobička podjetij na gospodarskih poverjeništvih.

3.) O izvajanju samostojne finančne politike po RLO in KLO v preteklem letu ni bilo moči govoriti, ker so bili na lanskeletni proračuni RLO in KLO zelo nizki, dočim je v letošnjem proračunu predvidena vsota za RLO in KLO 33 milijonov din odnosno skupno z dodatnim proračunom 47 milijonov din. Vse to je bilo mogoče doseči le z decentralizacije finančnega poslovanja, z izvedbo volitev v RLO in KLO, z izvolitvijo samostojnih izvršilnih odborov na rajonih in krajih, kar vse je pripomoglo k približanju gospodarstva ljudskih odborov ljudskim množicam.

Kar velja za zvezni in republiški proračun velja tudi za proračun mesta Ljubljane, da gre zvišanje proračunov na račun zvišanja narodnega dohodka t.j. da se je dvignila kupna moč naših ljudskih množic.

Tov. Podbregarjeva izvaja, da znižanje administrativnega proračuna v letu 1948 ne izvira samo iz 80%-ne izrabe administrativnega proračuna v letu 1947, temveč je v smeri znižanja treba preiti k novi organizaciji administrativne službe Mestnega ljudskega odbora tako, da se bo ob zaključku leta pokazalo, da bo ta odstotek, v sorazmerju s procentom investicij, še nižji. Organizacija dela v posameznih poverjeništvih se mora izboljšati in predlaga, da bi v revizijskih komisijah, ki so se doslej omejevale le na pravilno izvajanje finančnih predpisov, sodelovali tudi tovariši, ki bi vršili preglede glede ostale organizacije administrativne službe in tako dajali predloge za izboljšanje. To bi bilo potrebno predvsem v naših direkcijah, kjer je preveč administrativnega aparata.

Plan investicij se bo kril do višine 133 milijonov din iz rednega proračuna, dočim se bo ostalih 49 milijonov krilo iz sredstev dobičkov in obstoja, pri vsakem odstopanju od norm, nevarnost za miniranje proračuna. Z zvišanjem dohodkov podjetij se bodo lahko krila ogromne potrebe, ki jih bo zahteval razvoj gospodarstva v tem letu.

Tov. Bakarjeva izraža bojazen glede kritja potreb socialno-zdravstvenega poverjeništvu z ozirom na nizke postavke predvidene v proračunu (prevozi v bolnico, dežje jasli, dežji dom).

Glede kadrov omenja, da izkazuje statistika 20% obojelelosti celotnega nameščenstva, kar je previsoko in je mnogo med bolniki takih, ki niso resno bolni, temveč se samo izbegavajo delu. So pa tudi primeri, da so uslužbenca odrejeni v razne komisije in so tako odtegnjeni rednemu delu v breme proračuna poverjeništvu, pri katerem so nastavljeni.

Tov. predsednik Maležič opozori, da je napram zdravnikom, ki izdajajo zdravniška potrdila za bolovanje brez tehtnih razlogov zavzeti stroške stališče, vse nameščence pa, ki se izbegavajo delu nižje sistematizirati odnosno jih premestiti k delu, kjer so prisiljeni intenzivno delati. O vseh imenovanjih nameščencev v komisije je obvestiti prizadeto poverjeništvu, nameščenec sam pa brez pristanka svojega poverjenika ne sme zapustiti svojega službenega mesta.

Osnutek proračuna je treba popraviti v tem smislu, da bo iz njega razviden ustroj Mestnega ljudskega odbora t.j. razdeljen mora biti po poverjeništvih, izdatke za strokovno literaturo, revije in časopise naj se zbere v skupno postavko, katero bo opravljal ekonomat.

Končno pripomni tov. predsednik, da bo pri pravilnem gospodarstvu v podjetjih, pri ureditvi trgovine, pri znižanju stroškov gradnje in splošni štednji proračuna dovolj finančnih sredstev za nove investicije in bo treba vložiti mnogo naporov za preskrbo materiala, potrebnega za realizacijo investicij.

Nato Izvršilni odbor soglasno s k l e n e :

X.

Odobri se osnutek predloženega proračuna s spremembami, iznešenimi v diskusiji in naslednji

F i n a n č n i o d l o k :

1. člen.

Proračun Mestnega ljudskega odbora za glavno mesto Ljubljana za proračunsko leto 1948 znaša skupno:

dohodkov	din 241.948.000.-
izdatkov	" 241.948.000.-

2. člen.

Proračun Mestnega ljudskega odbora za glavno mesto Ljubljana za proračunsko leto 1948 obsega:

- a.) mestni proračun
z dohodki v znesku	din 208.608.000.-
in izdatki v znesku	" 208.608.000.-
- b.) proračune rajonskih in krajevnih ljudskih odborov in sicer:

I. rajon (Center)

dohodki v znesku	din 7.880.000.-
izdatki v znesku	" 7.880.000.-

II. rajon (Bežigrad-Šiška)

dohodki v znesku	din 6.000.000.-
izdatki v znesku	" 6.000.000.-

III. rajon (Moste)

dohodki v znesku din 5,230.000.-
izdatki v znesku " 5,230.000.-

IV. rajon (Rakovnik-Vič)

dohodki v znesku din 8,210.000.-
izdatki v znesku " 8,210.000.-

KLO Ježica

dohodki v znesku din 1,840.000.-
izdatki v znesku " 1,840.000.-

KLO Polje

dohodki v znesku din 2,060.000.-
izdatki v znesku " 2,060.000.-

KLO Št. Vid

dohodki v znesku din 2,120.000.-
izdatki v znesku " 2,120.000.-

Skupaj proračuni rajonskih in krajevnih ljudskih odborov
z dohodki v znesku din 33,340.000.-
in izdatki v znesku " 33,340.000.-

3. člen.

Zaradi ravnotežja proračunov RIO in KLO se RIO in KLO odstopajo naslednji zneski mestnih dohodkov, ki se zberejo na njih območju in so izkazani v skupnih zneskih dohodkov v 2.členu tega finančnega odloka:

Od dohodka na dediščine in darila:

I. rajon (Center)	100%
II. rajon (Bežigrad-Šiška)	100%
III. rajon (Moste)	100%
IV. rajon (Rakovnik-Vič)	100%
KLO Ježica	100%
KLO Polje	100%
KLO Št. Vid	100%

Od krajevnih dohodnine iz preteklih let:

I. rajon (Center)	8.8%
II. rajon (Bežigrad-Šiška)	85%
III. rajon (Moste)	84%
IV. rajon (Rakovnik - Vič)	32%
KLO Ježica	43%
KLO Polje	23%
KLO Št. Vid	16%

Od 90% udeležbe na dohodnini (II. - V. skupine)

I. rajon (Center)	8.9%
II. rajon (Bežigrad-Šiška)	24.6%
III. rajon (Moste)	47.2%
IV. rajon (Rakovnik-Vič)	27.8%
KLO Ježica	33.7%
KLO Polje	29%
KLO Št. Vid	14.6%

Mestni ljudski odbor odreja po finančnem zakonu IRS od davka na dohodek, zbranega na njegovem območju, v korist republiškega proračuna:

od dohodnine po II. - V. skupine . . . 10%

4. člen.

Primanjkljaj v mestnem proračunu v znesku din 90,808.000.- se bo kril sledeče:

z 50%-no udeležbo na taksah v znesku	din 7,000.000.-
z deležem na davku na promet proizvodov	" 30.000.000.-
in z dotacijo Ministrstva za finance IRS	" 53.808.000.-

5. člen.

V smislu 31. člena osnovnega zakona o proračunu morajo odredbočevalci sestaviti tromesečne načrte za izvajanje proračuna in blagajniške mesečne načrte razšlenjene po partijah, pozicijah in podpozicijah osebnih in stvarnih izdatkov.

6. člen.

Za izvajanje proračuna je uporabljati predpise, s katerimi je urejeno delo državnega računovodstva ter določila zveznega in republiškega finančnega zakona za leto 1948.

7. člen.

Proračun izvaja Izvršilni odbor. Izplačilne naredbe morajo biti podpisane od predsednika Izvršilnega odbora, v njegovi odsotnosti pa od podpredsednika li tajnika. Za pravilno izvajanje celotnega proračuna je odgovoren poverjenik za finance pri MLO, za posamezna poverjenišтва pa njih poverjeniki.

Izvršilni odbor MLO vrši kontrole nad izvajanjem proračuna.

Po sprejetju osnutka proračuna za leto 1948 zaključijo. predsednik seje ob 14.30 uri.

Smrt fašizmu - svoboda narodu!

Tajnik IO MLO:
(K o v a č i č Leo)

Novak

Predsednik IO MLO:
(M a l e š i č Tatjana)

Malenšič